ئۇيغۇر خەلق ناخشىلىرى

١

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

ئۇيغۇر خەلق ناخشىلىرى

1

سۆزىنى رەتلىگۈچى:

مۇھەممەت زۇنۇن

مۇزىكىسىنى نوتىغا ئالغۇچى:

ئەمەتجان ئەخمىدى

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

维吾尔民间歌曲（一）（维吾尔文）

新疆人民出版社出版
（乌鲁木齐市解放路306号）
新疆新华书店发行　新疆新华印刷厂印刷
787×1092 毫米 32 开本 4 875 印张 1 插页
1982年3月第1版　1982年4月第1次印刷
印数：1—10,000

统一书号：M 8 098·55 3　定价：0.27元

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertong

مەسئۇل مۇھەررىرى: ماخمۇتجان ئىسلام

ئۇيغۇر خەلق ناخشىلىرى توغرىسىدا

ئۇيغۇر خەلق ناخشىلىرى تارىختىن بۇيان ”ناخشا-ئۇسۇل ماكانى“ دەپ ئاتىلىپ كەلگەن شىنجاڭدىكى ئۇيغۇر خەلقىنىڭ ۋەتىنىمىزنىڭ مەدەنىيەت غەزىنىسىگە قوشقان توهپىسىنىڭ مۇهىم تەركىۋي قىسمى.

ئۇيغۇر خەلق ناخشىلىرىنىڭ خەلق قوشاقلىرىدىن پەرقى شۇكى، ئۇ بىر پۇتۇن ئىدىيىۋى مەزمۇننى ئىپادىلەيدۇ، ئوزىگە خاس مۇكەممەل ئاهاڭغا ئىگە، شەكلى جانلىق ۋە خىلمۇ-خىل، مىللى ئالاهىدىلىگى ۋە يەرلىك پۇرىغى كۇچلۇك. ئۇ خەلق تۇرمۇشى ۋە يۇرەك ساداسىنىڭ شېئىر ۋە مۇزىكىدىكى ئىنكاسى، ئۇيغۇر خەلقىنىڭ تارىخى، تۇرمۇش ئادىتى، مىجەز-خاراكتىرىنىڭ روشەن ئەينىگى.

ئۇيغۇر خەلقىنىڭ قوشاق-ناخشىلىرىدا ئادەمنىڭ تۇغۇلغىنىدىن تارتىپ، تا ئولگىچە بولغان پۇتۇن ئومۇر جەريانى دىگۇدەك ئوزىنىڭ شېئىرىي ئىپادىسىنى تاپقان. تۇرمۇشتىكى هەر بىر شارائىت، هەر بىر پەيتنىڭ ئوزىگە خاس ناخشىلىرى بار، جۇملىدىن، هەر خىل ئېتنوگرافىك سەنئەت شەكىللىرى ئارقىلىق تۇرمۇشنىڭ ئايرىلماس قىسمىغا ئايلانغان. ناخشىلار ئوزىنىڭ شەكىللىنىش ۋە راۋاجلىنىش دەۋرىدىن تارتىپ كىشىلىك هاياتىغا بارغان-

سىرى چوڭقۇر سىڭىپ، نەسىلدىن ـ نەسىلگە مىراس بولۇپ داۋام قىلىپ كەلدى ۋە كەلمەكتە.

ئۇيغۇر خەلق ناخشىلىرى ھەم ئەدەبىيات، ھەم مۇزىكا سەنئىتى. ناخشىلار لىرىكىلىق خۇسۇسىيەتكە ئىگە بولغىنى ئۈچۈن، ئۇ مۇزىكا سەنئىتى بىلەن خېلى كۆپ ئورتاقلىققا ئىگە. سۆز سەنئىتى بىلەن مۇزىكا سەنئىتىنىڭ بىر گەۋدە بولۇپ جىپسىلىشىشىدىن تۇغۇلغان سەنئەت، ناخشا ئەنە شۇ ئورتاقلىقنىڭ نەتىجىسىدۇر. شۇنىڭ ئۈچۈنمۇ مۇشۇ جەھەتتىن ناخشىلارنى مۇزىكا سەنئىتى بىلەن قوشكېزەك سەنئەت دەپ ئاتاش مۇمكىن. ئۇيغۇر خەلق مۇزىكىلىرىنىڭ مىسرا، كۇپلېت، رىتىم شەكىل-لىرى ئۇيغۇر مىللى مۇزىكىسىنىڭ مىسرا، كۇپلېت، رىتىم شەكىللىرىنى ئۆزىدە تولۇق گەۋدىلەندۇرگەن.

ئۇيغۇر خەلق ناخشىلىرىنىڭ مۇزىكىسى سۆز تېكىستىگە قارىغاندا تېخىمۇ مۇقىملىققا ئىگە. شۇڭا، ئۇيغۇر خەلق ناخشا بايلىقىنى قېزىش، رەتلەش، تەتقىق قىلىش خەلق-چىللىق، دېموكراتىك مەزمۇنغا، ئۆزىگە خاس مىللى ئۇسلۇبقا ئىگە ئۇيغۇر خەلق ناخشىلىرىغا ۋارىسلىق قىلىش ۋە ئۇنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈنلا ئەمەس، بەلكى ئۇيغۇر خەلق مۇزىكا بايلىقىنى قېزىش، رەتلەش، تەتقىق قىلىش، شۇ ئاساستا سوتسىيالىستىك خەلق مۇزىكىسىنى راۋاجلان-دۇرۇش ۋە ئۇنى تەرەققى قىلدۇرۇشتىمۇ مۇھىم ئەھمى-يەتكە ئىگە.

ئۇيغۇر خەلق ناخشىلىرىنىڭ تارىخى ئۇزۇن، مەزمۇنى مول. خەلق ئىچىدە تارقىلىپ يۈرگەن ناخشىلار-

نىڭ كۆپى كېيىنكى ئەسىرلەرگە مەنسۇپ بولغان دەستۇر-لاردىن ئىبارەت. دەسلەپكى تەكشۈرۈشلەرگە ئاساسەن، ئۇيغۇر خەلق ناخشىلىرىنىڭ تېماتىك مەزمۇنىنى ئەمگەك ناخشىلىرى، سىياسى ناخشىلار، تۇرمۇش ناخشىلىرى، مۇھەببەت ناخشىلىرى، ئۆرپ-ئادەت ناخشىلىرى دەپ بىر قانچە تۈرگە بۆلۈش مۇمكىن.

ئەمگەك ناخشىلىرى ئەمگەك سەھنىسىدە، ئەمگەكتىن بىۋاستە ئىلھاملىنىش بىلەن مەيدانغا چىققان. ئەمگەك ناخشىلىرى خىلمۇ-خىل بەدىئى شەكىللەر بىلەن ھەر بىر ئەمگەك شارائىتىنىڭ ئۆزىگە خاس بولغان مەنزىرىسىنى، ئەمگەك رىتىمىنى ئەكس ئەتتۈرىدۇ. ئەمگەك ناخشىلىرى (تېكىستى) ئەمگەك شارائىتىنىڭ مەنزىرىسىنى، كىشىلەرنىڭ ئەمگەككە بولغان مۇناسىۋىتىنى، ئەمگەكچىنىڭ سىنىپىي ئېكسپلاتاتسىيە خاراكتېرىنى، ئەمگەك جەريانىدىكى چىن مۇھەببەت قاتارلىق مەزمۇنلارنى ئىپادىلەيدۇ، ئەمگەك ناخشىلىرىنىڭ مۇزىكىسى بولسا، لىرىك تۇيغۇنى جانلاندۇ-رىدۇ. ئەمگەك ناخشىلىرى ئەمگەك رىتىمىنى ئالماش-تۇرۇش، كەيپىياتنى جانلاندۇرۇش، ئەمگەك جەريانىدىكى قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، ئەمگەك ئۈنۈمىنى ئاشۇرۇش قاتارلىق روللارنى ئوينايدۇ. مەسىلەن، «ئوما ناخشىسى»نى ئالايلى، بۇ ناخشىنى ئاڭلىغان ھامان بىزنىڭ كۆز ئالدىمىزدا ئوما ئوروۋاتقان ئېتىز گەۋدىلىنىدۇ. ئۇنىڭ قوشاقلىرى ئوما مەنزىرىسىنى، ئومىغا بولغان ئەمگەكچى خەلقنىڭ مۇناسىۋىتىنى، ئوچۇقراق ئېيتقاندا، سىنىپىي مۇناسىۋەتنى ئەكس ئەتتۈرىدۇ. ئۇنىڭ مەزمۇنىغا ئۇيغۇن-

لاشقان مۇزىكا رىتىمى ئۇما ئۇرۇش ھەركىتىنىڭ رىتىمىغا ئويغۇن، ئۇغاقنىڭ ھەر بىر شارتىلدىشى رىتىم بولگۇچ بولۇپ، ئۇ ئادەتتىكى نەغمىلەردە ناخشىغا تەڭكەش قىلىنغان داپنىڭ رولىنى ئوينايدۇ. بۇ ھال ئەمگەكنىڭ مۇشەققەتلىك جەريانىغا بايرام تۈسى بېرىدۇ. ئىچ پۇشىغىنى، كۆڭۈلسىزلىكنى يېڭىشكە روھ، مەدەت بېغىشلايدۇ.

سىياسى ناخشىلار خەلق ئاممىسىنىڭ كونا جەمىيەتكە، ئېكسپىلاتاتۇر سىنىپلار ۋە ئۇلارنىڭ ئەكسىيەتچى ھاكى-مىيىتىگە بولغان غەزەپ-نەپرىتىنى، ئازاتلىق، ئەركىنلىككە بولغان تەلپۈنۈشىنى، بەلگىلىك ۋەقە ۋە تارىخىي شەخس-لەرگە بولغان كۆز قارىشىنى ئەكس ئەتتۈرىدۇ. بۇ ناخ-شىلارنىڭ جەڭگىۋارلىقى ئۈستۈن، دەۋر روھى كۈچلۈك، ئۇ، خەلق ئاممىسىنىڭ سىنىپىي كۈرەشتىكى ئوتكۈر قورالى ۋە روھى ئوزۇقى. مەسىلەن:

ئاھ ئۇرارمەن، ئاھ ئۇرارمەن،
ئاھلىرىم تۇتقاي سېنى.
كۆز يېشىم دەريا بولۇپ،
بېلىقلىرىم يۇتقاي سېنى.

"ئاھ ئۇرارمەن" ناملىق بۇ ناخشا ئۇيغۇر ئەمگەكچى-لىرىنىڭ دەرت-ئەلەم بىلەن تولغان پاجىئەلىك ئوتمۇشىنىڭ ئومۇملاشقان كارتىنىسى، خەلق ئاممىسىنىڭ ئەزگۈچى سىنىپلار ئۈستىدىن چوقۇم غەلىبە قىلىدىغانلىقىدىن ئىبارەت ئىسيانكارلىق روھىنىڭ سەنئەتتىكى نامايەندىسى.

سىياسى ناخشىلار ئىچىدىكى تارىخىي ناخشىلار

ئۇيغۇر خەلقىنىڭ يېقىنقى ئەسىرلەرگە ئائىت تارىخىنىڭ ئوبرازلىق دەستۇرىدۇر.

تۇرمۇش ناخشىلىرى، ئومۇمەن تۆۋەن قاتلامدىكى ئەمگەكچىلەرنىڭ ئېچىنىشلىق ھاياتىنى، تۇرمۇشىنى ئىنكاس قىلىدىغان ناخشىلاردىن ئىبارەت. بۇ خىل ناخشىلار چوڭقۇر ئىجتىمائىي مەزمۇنغا ئىگە. بىز «غېرىپ» ناخشىسىنىڭ مۇنۇ مىسرالىرىنى ئوقۇپ كۆرەيلى:

بۇ تاغلار ئېگىز تاغلار،
غېرىپ يولىنى باغلار.
غېرىپ ئۆلسە كىم يىغلار،
غېرىپقا غېرىپ يىغلار.

يا ئاتام يوقتۇر مېنىڭ،
يا ئانام يوقتۇر مېنىڭ.
ئايىغى چىققان بۇلاقتەك،
ئاقىدۇ ياشىم مېنىڭ.

مۇھەببەت ناخشىلىرى ئەمگەكچى خەلق ئاممىسىنىڭ مۇھەببەتلىك تۇرمۇشى ۋە مۇھەببەتكە بولغان كۆز قارىشىنىڭ ھەقىقىي ئىنكاسى بولۇپ، ئۇيغۇر خەلق ناخشىلىرى ئىچىدە كۆپ سالماقنى ئىگەللەيدۇ. ئۇلاردا ياش ئوغۇل-قىزلارنىڭ ئۆز ئارا مۇھەببىتى، فېئوداللىق نىكا تۈزۈمىگە بولغان قارشىلىق، چىن مۇھەببەتكە بولغان مەدھىيە، گۈزەل تۇرمۇشقا بولغان ئىنتىلىش قاتارلىق مەزمۇنلار ئىپادىلەنگەن.

ئۇيغۇر خەلق ناخشىلىرى ئىچىدە مۇھەببەت ناخشىلىرىنىڭ كوپ بولۇشى خەلق تۇرمۇشى ۋە ناخشىلىرىنىڭ ئىجتىمائىي رولى بىلەن مۇناسىۋەتلىك. فېئوداللىق تۈزۈم شارائىتىدا، ئەمگەكچى خەلق ئەركىنلىك ۋە دېموكراتىيە تەلىۋىنى مۇھەببەت ناخشىلىرى ئارقىلىق گەۋدىلەندۈرۈشكە تىرىشقان، مۇھەببەتتىكى ئەركىنلىك ۋەدېموكراتىيىنى قولغا كەلتۈرۈشنى فېئوداللىزمغا قارشى كۈرەشنىڭ ئاساسى مەزمۇنى قىلغان، مۇھەببەت ناخشىلىرى ئارقىلىق تۇرمۇش كۆلپەتلىرىنىڭ ئازاۋىنى روھى جەھەتتىن يېڭىشكە ئۇمتۇلگەن.

مۇھەببەت ناخشىلىرى ئىچىدە ئاياللار توغرىسىدىكى ناخشىلار ئىنتايىن كوپ. چۈنكى، ئاياللار فېئوداللىق جەمىيەتتە قاتمۇ-قات زۇلۇم ئىچىدە، ئىقتىسادىي، سىياسىي زۇلۇمدىن باشقا يەنە ئىسلام دىنىنىڭ ئادالەتسىز فېئوداللىق نىكا تۈزۈمىنىڭ خىلمۇ-خىل كىشەنلىرى ئىچىدە ياشىدى. "غەزەپتىن ناخشا چىقىدۇ" دېگەندەك خەلق ئۆزىنىڭ فېئوداللىزمغا بولغان قارشىلىقىنى ئاياللارنىڭ مۇھەببەتتىكى ئازاتلىقىنى قولغا كەلتۈرۈش تەلىۋىدە گەۋدىلىك ئىپادىلىدى. بۇ ھال مۇھەببەت ناخشىلىرىنىڭ ئىجتىمائىي رولىنى تېخىمۇ كۈچەيتتى.

ئۆرپ-ئادەت ناخشىلىرى توي-تۆكۈن، ئۆلۈم-ماتەم ۋە ئۆرپ-ئادەت تۈسىنى ئالغان سەنئەت بەزمىلىرىدە ئوقۇلىدىغان ناخشىلاردىن ئىبارەت. ئۇيغۇر خەلقى ئۇزۇن يىللىق تارىخىي تەرەققىيات جەريانىدا سەنئەت ۋە ئىجتىمائىي ھادىسىلەرگە بولغان تونۇشى، دىنى ئېتىقات، سەنئەتكە بولغان ئىشقى-ھەۋەس قاتارلىق سەۋەپلەر تۈپەيلىدىن

此为试读，需要完整PDF请访问： www.ertongbo

ھەر خىل مىللى ئۆرپ - ئادەتلەرنى شەكىللەندۈرگەن. بۇ ئۆرپ - ئادەتلەرنىڭ ھەممىسىگە سەنئەت پائالىيەتلىرى سىڭدۈرۈلگەن. بۇ سەنئەت پائالىيەتلىرىنىڭ ئاساسلىقى ناخشىلاردىن ئىبارەت. بۇ ناخشىلار ھەر خىل مەرىكىلەر ۋە بەزمىلەرنىڭ مەزمۇنى ۋە قائىدىلىرىگە ماسلاشقان بولۇپ، چوڭقۇر ئىجتىمائى ئەھمىيەتكە ئىگە.

ئۇيغۇر خەلق ناخشىلىرى ئۆزىگە خاس بەدىي ئالاھىدىلىككە ئىگە. ئۇيغۇر خەلق ناخشىلىرىدا سىمۋول، ئوخشىتىش، مۇبالىغە، تەقلىت - تەمسىل قاتارلىق بەدىي ۋاستىلەر قوللىنىلىپ، كونكرېت ھېس قىلغىلى بولىدىغان جانلىق ئوبراز يارىتىلغان.

مەسىلەن، «خوش دەردىڭ يامان» ناخشىسىدىكى:

قارا كېچە قارىياغاچ مېنىڭ يولدىشىم،
يوپۇرمىقى شىلدىرلىسا قوۋۇلار يېشىم،
ئاقتى يېشىم، ياغدى يېشىم، تىتىلار بېشىم.
مەن ئۆلگەندە ياخشى يىغلاڭ جان قېرىندىشىم.

دېگەن مىسرالارنى ئوقۇغىنىمىزدا، زۇلمەت ئىچىدە ئازاپ چەككەن ئەمگەكچىنىڭ مۇڭلۇق قىياپىتىنى، دەرت-ھەسرىتىنى ئەسلىگەندە (قارىياغاچ يوپۇرمىقى شىلدىرلىغاندا) ئۇنىڭ قەلبى ئەلەملىك ياش بىلەن تولغانلىقىنى كۆز ئالدىمىزغا كەلتۈرەلەيمىز.

ئۇيغۇر خەلق ناخشىلىرىنىڭ سەنئەتتىكى ئومۇملاشتۇرۇش كۈچى ئۈستۈن. تارىخى، ئىجتىمائى ئەھمىيەتكە ئىگە بولغان ۋەقە ۋە ھادىسىلەر ھەم ئۇلارنىڭ ما-

ھېيىتى. بىر ـ ئىككى كۇبلېت ناخشا بىلەنلا ئىپادىلەپ بېرىلىدۇ. مەسىلەن:

مەن ئولەرمەن، مەن ئولەرمەن،
يولدا قويماڭلار مېنى،
يولدا قويساڭلار قويۇڭلار،
چولدە قويماڭلار مېنى.

مەن ئولۇپ توپراقتا ياتسام،
كىم مېنى يات ئەيلىسۇن.
دوستلىرىم غەمكىن بولۇپ،
دۇشمەنلىرىم شات ئەيلىسۇن...

دىگەن «مەن ئولەرمەن» ناخشىدا ئەمگەكچى خەلقنىڭ كونا جەمىيەتتىكى پاجىەلىك تەقدىرى چوڭقۇر ھېسسىيات ئىچىدە ئاجايىپ ئىخچام ئىپادىلەنگەن.

ئۇيغۇر خەلق ناخشىلىرىنىڭ تىلىدىكى ئاددىلىق، چوڭقۇرلۇق، ئېنىقلىق، ئوبرازچانلىق ناخشىلارنىڭ بەدىي تەسىرچانلىقىنى كۈچەيتىپ، مىللى ئالاھىدىلىك ۋە يەرلىك خۇسۇسىيەتنى تولۇق گەۋدىلەندۈرگەن.

ئۇيغۇر خەلق ناخشىلىرىنىڭ شەكلىمۇ خىلمۇ ـ خىل. ناخشىلاردا قوشاق (تۆت مىسرالىق)، بېيىت (ئىككى مىسرالىق) شەكلى ئاساسى ئورۇندا تۇرىدۇ، جۈملىدىن، تاقماق (چاشما) شەكىللەرمۇ خېلى ئومۇملاشقان. بۇ خىل شەكىل ئېيتىشلاردا (لەپەردە) كۆپرەك ئۇچرايدۇ. مەسىلەن:

«ئالمخان»، «چىمەنگۈل» قاتارلىق ناخشىلار ئەنە شۇنداق شەكىللەردىكى ناخشىلاردۇر.

ئۇيغۇر خەلق ناخشىلىرىنىڭ كۆپچىلىگىنىڭ نەقراتى بار. بۇ نەقراتلار ئەمگەك رىتىمى، ئىدىيىۋى ھىسسىيات ۋە مۇزىكا تەلەپلىرىدىن كېلىپ چىققان بولۇپ، ناخشىنىڭ ئىدىيىۋى مەزمۇنىنى ئاچىدۇ، مۇزىكىچانلىقىنى كۈچەيتىدۇ، ئەستە ساقلاشقا ئاسانلىق تۇغدۇرىدۇ.

شۇنى كۆرسۈتۈپ ئۆتۈش كېرەككى، ئۇيغۇر خەلق ناخشىلىرىدا ئاھاڭ سوز تېكىستلىرىگە قارىغاندا بىر قەدەر مۇقىم. ناخشا تېكىستلىرى ئوخشىمىغان ھىسسىياتتا، ئوخشىمىغان ئورۇنلاردا ئېغىزدىن-ئېغىزغا كۆچۈپ ئېيتىلغانلىقى ئۈچۈن سوز تېكىستلىرىدە ئالمىشىش، تەكرارلىنىش كۆپ، ۋارىيانتلىق خۇسۇسىيىتى كۈچلۈك.

ماركس، ئېنگلس خەلق ناخشىلىرىنىڭ ئىجتىمائى رولى ۋە ئۇنىڭ سەنئەت جەھەتتىكى مۇۋەپپەقىيىتىگە يۇقۇرى باھا بەرگەن ئىدى. يولداش ماۋزېدۇڭمۇ خەلق ناخشا-قوشاقلىرىغا ئېتىبار بىلەن قاراپ، خەلق قوشاقلىرىنى توپلاشنى قايتا-قايتا تەشەببۇس قىلدى. ماۋجۇشى يولداش چېن-يىغا يازغان شېئىرىيەت توغرىسىدىكى خېتىدە "كەلگۈسىدە خەلق قوشاقلىرىدىن ئوزۇق ۋە ئۈلگە ئېلىپ كەڭ كىتابخانلارنى جەلپ قىلىدىغان بىر يۇرۇش يېڭىچە شېئىرلارنىڭ مەيدانغا كېلىشى ئېھتىمالغا ناھايىتى يېقىن" دەپ ئوتتۇرىغا قويدى. بۇ، ھازىرقى شېئىرىي ئىجادىيەتتىكى ئاممىۋىلاشتۇرۇش ۋە مىللىيلاشتۇرۇش جەھەتتىكى كەمچىلىكلەرنى تۈزىتىشنىڭ يولىنى كورسىتىپلا قالماي، ئېلىمىزنىڭ شېئىرىـ

يەت ئىجادىيىتىنىڭ تەرەققىيات قانۇنىنى يەكۈنلىدى.

ئۇيغۇر خەلقى ئۇزۇن يىللىق تارىخى تەرەققىيات جەريانىدا، ئۇيغۇر خەلق مۇزىكا سەنئىتىگە، ئۇسۇل سەنئىتىگە ماسلاشقان ناخشا ئىجادىيەت ئەنئەنىسىنى ياراتتى، بۇ خەلق ئېغىز ئەدەبىياتىدىكى بىباھا گوھەر.

"4 كىشىلىك گورۇھ" خەلقنىڭ ئەشەددىي دۈشمىنى، ئۇلار خەلق ناخشىلىرىغا ئۆچمەنلىك قىلىپ، خەلق ناخشىلىرىنى قارا-قويۇقلا "سېرىق ناخشا" دەپ چەتكە قاقتى، ۋەيران قىلدى، بۇ شىنجاڭدىكى ئازسانلىق مىللەتلەرنىڭ ئەدەبىيات-سەنئەت تەرەققىياتىدا ئېغىر ئاقىۋەتلەرنى كەلتۈرۈپ چىقاردى.

بىز خەلق ناخشىلىرىنى توپلاش، رەتلەش، تەتقىق قىلىش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، خەلق ناخشىلىرىنىڭ شاكىلىنى چىقىرىۋېتىپ، مېغىزىنى قوبۇل قىلىش پىرىنسىپى بويىچە ئۇنىڭغا تەنقىدى ۋارىسلىق قىلىپ، دېموكراتىك ۋە خەلقچىللىق روھقا ئىگە خەلق ناخشىلىرى ئارقىلىق خەلقنىڭ مەدىنى تۇرمۇشىنى بېيىتىشىمىز، خەلق ناخشىلىرىدىن ئوزۇق ۋە ئۈلگە ئېلىپ سوتسىيالىستىك دەۋرنىڭ يېڭى، مىللى ناخشىلىرىنى تەرەققى قىلدۇرۇش ۋە گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن تىرىشىشىمىز لازىم.

مۇندەرىجە

مىزانگۇل 1
لەيلىگۇل (1) 4
لەيلىگۇل (2) 6
يارو (1) 9
يارو (2) 13
گۇل ئايشەم 16
قەمبەرخان خېنىم ئاتلىق 17
شەنبە كەل 19
خۇشتارمەن (1) 21
خۇشتارمەن (2) 24
قادىر مەۋلان (1) 28
قادىر مەۋلان (2) 30
غېرىپ ناخشىسى 32
ئامانەي 34
قۇرغۇيۇم ئۇچۇپ كەتتى 36
مۇساپىر ناخشىسى 38
ئادارگۇل 41
زاراگزا 44
يارىم قوينۇمدا 46
ھەشقىپىچەك 49

باغدا ئالما يەپسەندۇق 52
قىزىل گۈل غۇنچىسى يارىم 55
ئاسماندىكى ئاي 57
توم يۇمۇلاق 59
سىنى دىدىم 62
جۇسەيلىك 64
جىنىم ئاچا 66
ئاق بىلىگىم 68
چىمەننە گۈل 70
ئاھ، سەيدەم 73
بوستان چاچ بالا .... [illegible]
هوي بالا 78
ئاسىگۈل 80
يىگىرمە بەش سەر داچەن 82
ئانارگۈل بالا 85
ساقا خۇشتار 87
مەيە ناخشىسى 92
كوك قومۇش 94
جورام ئازادە 97
هالىمنى سورساڭچۇ 99
دوستۇم ئازادە 101
ئاللا بالىخان 103
تار كوچاڭدىن ئوتىمەن 105
يارى يار 107
ئوينالى دەردى بار بالىلا 109

ئۆزەمنىڭ سۆيگىنى قەندەك 111

ئالتۇنجان 113

ئايىمسەن 115

لەۋلىرىجان 118

بالىخان يارەي (1) 121

بالىخان يارەي (2) 123

ئورگىلىمەن لىللاسى 125

سەيلە ناخشىسى (1) 127

سەيلە ناخشىسى (2) 129

سەيلە ناخشىسى (3) 131

قەشقەر سەنىمى (1) 133

قەشقەر سەنىمى (2) 135

قەشقەر سەنىمى (3) 137

قەشقەر سەنىمى (4) 138

قەشقەر سەنىمى (5) 140

歌 29首

器乐 31首

共 60首

此为试读，需要完整PDF请访问： www.ertong